

ZAKŁAD MEDYCYNY RATUNKOWEJ I KATASTROF UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

15-295 Białystok, ul. Szpitalna 37,
tel. 85 686 50 18

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

Kierownik : prof. dr hab. Jerzy Robert Ładny

Białystok, 2017-03-05

Ocena rozprawy doktorskiej lek. Katarzyny Budrewicz-Czapskiej pt.: „ Ocena zmian chorobowych w przełyku u chorych kierowanych do Pracowni Endoskopowej Katedry i Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej z rozpoznaniem choroby refluksowej przełyku w latach 2008-2013”.

Choroba refluksowa przełyku (GERD) jest jedną z najczęściej rozpoznawanych chorób przewodu pokarmowego na świecie. Wprowadzenie inhibitorów pompy protonowej (IPPs) w leczeniu GERD przyczyniło się do skutecznego wyeliminowania objawów choroby u około 70% pacjentów. U pozostałych leczenie z zastosowaniem IPPs jest nieskuteczne lub w przebiegu przewlekłej choroby dochodzi do powikłań. Dlatego też próbę oceny przekroju zmian chorobowych w zakresie przełyku u chorych skierowanych przez lekarza rodzinnego do Pracowni Endoskopowej Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w latach 2008-2013 ze wstępnym rozpoznaniem choroby refluksowej przełyku, u których lekarz rodzinny nie osiągnął spodziewanych efektów wdrożonego leczenia zachowawczego inhibitorami pompy protonowej, uważam za niezwykle cenną inicjatywę badawczą, mogącą mieć istotne walory naukowo-poznawcze oraz jeszcze większą wartość praktyczną.

Przedstawiona do oceny praca zawarta jest na 126 stronach edycji komputerowej, podzielonej na 8 rozdziałów, z właściwie zachowanymi proporcjami pomiędzy nimi.

We Wstępie Doktorantka zapoznaje czytelnika z wybranymi zagadnieniami z anatomii i fizjologii przełyku. Następnie dokonuje przeglądu piśmiennictwa na temat choroby refluksowej. Podaje istotne dane dotyczące epidemiologii, klasyfikacji, objawowych zespołów przełykowych i pozaprzełykowych. Definiuje tzw. Nienadżerkową chorobę refluksową przełyku – NERD jako występowanie typowego zespołu objawów klinicznych refluksu przy braku uszkodzeń błony śluzowej w badaniu endoskopowym wykonywanym obecnie i/lub w przeszłości. Autorka omawia też zmieniające się na przestrzeni lat poglądy na patogenezę GERD, sposoby jej współczesnej diagnostyki, sposobów leczenia oraz powikłań

ZAKŁAD MEDYCyny RATUNKOWEJ I KATASTROF UNIwersytetu Medycznego w Białymstoku

15-295 Białystok, ul. Szpitalna 37,
tel. 85 686 50 18

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

Kierownik : prof. dr hab. Jerzy Robert Ładny

tego schorzenia. Doktorantka wykazała się znajomością piśmiennictwa krajowego i światowego, umiejętnie wydobywając te momenty, które były niezbędne do uzasadnienia podstaw teoretycznych Jej pracy i określenia zakresu badań. Powyższe dane stały się dla Doktorantki przesłanką do podjęcia badań mających na celu ocenę przekroju zmian chorobowych w zakresie przełyku u chorych skierowanych przez lekarza rodzinnego do Pracowni Endoskopowej Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w latach 2008-2013 ze wstępnym rozpoznaniem choroby refluksowej przełyku, u których lekarz rodzinny nie osiągnął spodziewanych efektów wdrożonego leczenia zachowawczego inhibitorami pompy protonowej. Cel pracy postawiła precyzyjnie.

Z rozdziału Materiał badawczy i metody statystyczne wynika, że w latach 2008-2013 do Pracowni Endoskopowej skierowano 122 chorych (51 kobiet i 71 mężczyzn) ze wstępnym rozpoznaniem choroby refluksowej celem oceny endoskopowej ewentualnych zmian w zakresie błony śluzowej przełyku. Uzyskane wyniki badań endoskopowych opracowano statystycznie z wykorzystaniem techniki komputerowej.

W rozdziale Wyniki Doktorantka szczegółowo przedstawia w formie zwięzłego opisu i za pomocą tabel i wykresów uzyskane i opracowane dane. Zarówno w odniesieniu do mężczyzn jak i kobiet wyodrębnia 4 grupy wiekowe, podaje dane zbiorcze, jak i w rozbiciu na poszczególne lata. Wyniki badań endoskopowych dzieli na 7 zasadniczych schorzeń wskazując na występujące powikłania łagodne i poważne z podziałem na płeć badanych osób z uwzględnieniem przedziałów wiekowych. Powiązanie zmian stwierdzanych endoskopowo z wynikami badań histopatologicznych wykazało wzrost odsetka poważnych powikłań w porównaniu do wyników badań endoskopowych. Również wyniki badań histopatologicznych poddane zostały analizie w odniesieniu do płci badanych chorych oraz przedziałów wiekowych, w jakich się oni znajdowali. Na koniec Autorka dokonała analizy zbieżności zmian endoskopowych z wynikami badań histopatologicznych.

Zestawienie wyników badań zawarte jest w sumie w 19 tabelach i na 1 wykresie. Tego rodzaju przedstawienie wyników pozwala na lepszą orientację i ułatwia śledzenie badanych parametrów. Dokumentacja jest bogata, czytelna i przekonująca. Pozwala na dobrą orientację w przedstawianych danych.

ZAKŁAD MEDYCYNY RATUNKOWEJ I KATASTROF UNIwersytetu Medycznego w Białymstoku

15-295 Białystok, ul. Szpitalna 37,

tel. 85 686 50 18

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

Kierownik : prof. dr hab. Jerzy Robert Ładny

W rozdziale Dyskusja Autorka w sposób dojrzały, świadczący o pełnej znajomości przedstawianych zagadnień omawia wyniki swych badań, porównując je i dyskutując z wynikami uzyskanymi przez innych. Doktorantka nie ogranicza się jedynie do opisu zachowania się poszczególnych wskaźników, ale trafnie interpretuje uzyskane wyniki, wykorzystując dane z piśmiennictwa. Na podstawie uzyskanych wyników badań zauważa, że pomimo znacznego postępu w diagnostyce i leczeniu choroby refluksowej przełyku obserwowanego w ostatnich latach okazuje się, że pozostaje ona jednostką chorobową nadal nie do końca zbadaną.

Wyniki swych badań Doktorantka podsumowała w 7 wnioskach, które wynikają z przeprowadzonych badań i są odpowiedzią na zadania postawione w celu pracy. Wnioski wskazują, że w badanym materiale chorych przeważali mężczyźni w przedziale wiekowym 46-65 lat, zaś badania endoskopowe wykazały szeroki wachlarz powikłań w przebiegu GERD, poczynając od zmian łagodnych, a kończąc na powikłaniach poważanych z rakiem przełyku włącznie. Powikłania łagodne częściej dotyczyły kobiet, natomiast powikłania poważne charakteryzowały grupę mężczyzn. Odsetek zbieżności badań endoskopowych i histopatologicznych był największy w przypadkach raka przełyku, znacząco niższy w zapaleniu przełyku. 100%-wa zgodność występowała u pacjentów z NERD i u przepukliną rozworu przełykowego. Przeprowadzone badania pozwoliły na wyodrębnienie grupy ryzyka raka przełyku, do których należy zaliczyć mężczyzn w przedziale wiekowym 46-65 lat.

Pracę uzupełniają Streszczenie w języku polskim i angielskim, które zwięźle przedstawia przebieg badań i uzyskane wyniki oraz Piśmiennictwo zawierające 258 pozycji. Dobór piśmiennictwa jest trafny, obszerny i ujmuje pozycje rodzime, jak i obce. Autorka wykazała się jego znajomością i umiejętnie wykorzystwała w swojej pracy.

Na zakończenie dysertacji Doktorantka przytacza bazę danych zawierającą dane wszystkich 122 osób objętych badaniami.

Z obowiązku Recenzenta chciałbym zwrócić uwagę, że przedłożona mi do oceny dysertacja jest edytorsko niedoskonała. Dotyczy to różnego rodzaju zastosowanej czcionki i różnych odstępów pomiędzy wierszami w poszczególnych częściach opracowania, w zasadzie bez uzasadnienia w tekście rozprawy, niektóre tabele są barwne, inne czarno-białe. Są to jednak drobne uwagi natury redakcyjnej, nie umniejszające wartości pracy, łatwe do usunięcia podczas przygotowywania dysertacji do druku.

ZAKŁAD MEDYCYNY RATUNKOWEJ I KATASTROF UNIwersytetu Medycznego w Białymstoku

15-295 Białystok, ul. Szpitalna 37,

tel. 85 686 50 18

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

Kierownik : **prof. dr hab. Jerzy Robert Ładny**

Podsumowując uważam, że Doktorantka wykazała bardzo dobre przygotowanie, znajomość piśmiennictwa dotyczącego omawianego zagadnienia, umiejętność samodzielnego myślenia i rozwiązywania zagadnień oraz krytyczny, rzeczowy stosunek do omawianego tematu. Model badania jest prosty, a przez to jasny i logiczny, a wytknięte cele zostały konsekwentnie zrealizowane i zapisane we wnioskach. Największym osiągnięciem pracy jest jej wartość praktyczna wskazująca na to, że w grupie osób diagnozowanych i leczonych z powodu GERD istnieje grupa ryzyka raka przełyku. Grupę tę stanowią mężczyźni w wieku 46-65 lat.

Uważam, że praca lek. Katarzyny Budrewicz-Czapskiej pt.: „ Ocena zmian chorobowych w przełyku u chorych kierowanych do Pracowni Endoskopowej Katedry i Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej z rozpoznaniem choroby refluksowej przełyku w latach 2008-2013” jest oryginalnym i samodzielnym dorobkiem, prezentuje wartość naukową i praktyczną oraz odpowiada warunkom określonym Ustawie z dnia 14.03.2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym (Dz.U. nr 65, poz. 595, z późniejszymi zmianami), przeto stawiam Wysokiej Radzie Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. med. Jerzy Robert Ładny
Specjalista chirurgii ogólnej,
medycyny ratunkowej
i zdrowia publicznego
5042596